

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 37/2014-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí pléna 10. decembra 2014 predbežne prerokoval sťažnosť P. S., zastúpeného advokátkou JUDr. Martinou Gombosovou, Moldavská cesta 21/A, Košice, ktorou namieta neústavnosť a nezákonnosť volieb starostu obce Rankovce konaných 15. novembra 2014, za účasti S. H., a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. S. **p r i j í m a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. novembra 2014 doručená sťažnosť P. S. (ďalej len „sťažovateľ“), podľa § 59 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ktorou namieta neústavnosť a nezákonnosť volieb starostu obce Rankovce (ďalej len „obec“) konaných 15. novembra 2014 (ďalej aj „napadnuté voľby“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ v napadnutých voľbách kandidoval na funkciu starostu obce. Volieb v obci sa zúčastnilo 376 voličov z celkového počtu 463 osôb zapísaných do zoznamu voličov oprávnených hlasovať. Sťažovateľ získal 88 hlasov z 371 odovzdaných platných hlasovacích lístkov pre voľby starostu obce, čo v percentuálnom vyjadrení predstavuje 23,72 %. Za starostu obce bol s počtom odovzdaných hlasov 188 (50,67 %) zvolený S. H. (ďalej len „zvolený starosta“).

Podľa názoru sťažovateľa napadnuté voľby nemožno považovať za ústavné ani za zákonné, pretože v čase zákazu vedenia volebnej kampane [§ 30 ods. 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 346/1990 Zb. o voľbách do samosprávy obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o voľbách“)], konkrétne 14. novembra 2014, t. j. deň pred konaním volieb, mal zvolený starosta viesť volebnú kampaň, keď sa *„v rómskej osade pod zámkou oslavy narodenín a menín zišiel veľký počet rómov, ktorým sa púšťala hudba a ponúkalo občerstvenie s tým, že majú voliť doterajšieho starostu S. H.“*. Na ten istý účel mal zvolený starosta v ten deň rozdávať *„obyvateľom v rómskej osade peniaze“*. Sťažovateľ uviedol aj tú skutočnosť, že zvolený starosta zastráňoval *„rómov pred voľbami, že keď ho nebudú voliť, vyškrtne ich z aktivačných prác“*.

Sťažovateľ je presvedčený, že v danom prípade došlo k porušeniu zákona o voľbách spôsobom ovplyvňujúcim slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti, pretože išlo o hrubé a závažné porušenie zákona upravujúceho prípravu a priebeh volieb, ktoré spochybňuje samotné výsledky volieb a ktoré odôvodnene vyvoláva pochybnosť o tom, či voľby a ich výsledky sú prejavom skutočnej vôle voličov. Sťažovateľ tvrdí, že došlo k porušeniu právnej úpravy volebnej kampane takým závažným a hrubým spôsobom, ktorý kvalifikovane mohol mať za následok iné výsledky volieb. Na početne významnú skupinu voličov bol podľa názoru sťažovateľa vyvíjaný agresívny a ofenzívny tlak, spôsobilý ovplyvniť ich slobodnú vôľu, čím bol porušený ústavný princíp slobody volieb, keď na voličov bol *„vytváraný nátlak nútiaci ich hlasovať pre jedného“* z kandidátov na funkciu starostu obce, preto táto skupina voličov *„nemala slobodu pri vytváraní svojich postojov nezávisle, bez použitia násilia, donútenia, navádzania či manipulatívneho ovplyvňovania“*.

Na podporu svojich tvrdení sťažovateľ predložil čestné vyhlásenia 27 obyvateľov obce potvrdzujúcich uvedené udalosti s tým, že v „*rómskej osade v Rankovciach má bydlisko viac ako 200 oprávnených voličov, pričom zastrašovanie, zakázaná kampaň v čase volebného moratória a kupovanie hlasov sa týkalo väčšiny oprávnených voličov s bydliskom v rómskej osade*“. Navrhol, aby sa k veci vyjadril zvolený starosta a aby ústavný súd vyžiadal „*zoznam obyvateľov obce s uvedením ich miesta trvalého bydliska s označením súpisného čísla stavy, v ktorej majú evidované trvalé bydlisko a volebnú dokumentáciu o prebehu volieb v obci, vrátane zoznamu voličov, z čoho bude zrejmé, že koľkí zo zúčastnených voličov majú bydlisko v rómskej osade obce a koľkých voličov sa nedovolená kampaň mohla týkať*“.

V ďalšej časti sťažnosti sťažovateľ pre účely zdôraznenia „*hodnovernosti a preukázateľnosti*“ dôvodov podanej sťažnosti poukázal na špecifiká rómskej komunity v obci.

V závere sťažovateľ uviedol, „*že za zásah do základného práva slobodne voliť treba považovať najmä neprípustné ovplyvňovanie voličov, ku ktorému dochádza v čase volebného moratória, pričom kvantitatívny rozsah takéhoto neprípustného ovplyvňovania voličov v obci Rankovce bol spôsobilý ovplyvniť samotný výsledok volieb*“.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom vyhlásil voľby starostu obce konané 15. novembra 2014 za neplatné.

II.

Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a preskúmal, či návrh sťažovateľa spĺňa všeobecné a osobitné náležitosti podľa ustanovení § 20 ods. 1 a 2, § 59 a § 60 zákona o ústavnom súde a či nie sú dané dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd konštatuje, že jeho právomoc konať vo veci je daná v čl. 129 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). Ďalej zistil, že sťažnosť podal kandidát, ktorý vo volebnom obvode získal najmenej 10 % hlasov voličov volebného obvodu, a sťažnosť bola podaná v 10-dňovej lehote podľa § 60 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Sťažovateľ zároveň dostatočne určito uvádza, na základe akých skutočností došlo podľa jeho názoru k porušeniu pravidiel volieb vyplývajúcich z ústavy a zo zákona o voľbách. Na podporu svojich tvrdení priložil aj listinné dôkazy a označil aj ďalšie dôkazy na tieto voľby sa vzťahujúce. Nemožno vylúčiť, že sťažovateľom namietané porušenie ústavy a zákona o voľbách ovplyvnilo výsledky volieb starostu obce.

Keďže ústavný súd v rámci predbežného prerokovania sťažnosti nezistil žiadny relevantný dôvod na jej odmietnutie, podľa § 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde prijal sťažnosť na ďalšie konanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. decembra 2014